

11. oktober 2007

Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af udlændingeloven j.nr. 2007/4000-95

Vi har med interesse læst udkast til lov om ændring af udlændingeloven, der medfører en udfasning af Østaftalen for arbejdskraft fra de 10 nye østeuropæiske EU-lande beskæftiget på overenskomstdækkede virksomheder.

Vi kan konstatere, at lovforslaget viderefører forudsætningen fra Østaftalen og udlændingelovens § 9 a, stk. 5, hvorefter opholds- og arbejdstilladelse for statsborgere fra de omtalte østeuropæiske lande forudsætter, at arbejdet er dækket af en overenskomst med en dansk lønmodtagerorganisation. Dermed er der beklageligvis ikke eksplicit i lovforslaget taget højde for den særlig lovgivning, der gælder inden for søfartserhvervet, og der er således ikke sket en lettelse i adgang til at rekruttere udenlandske søfolk fra disse lande på danske skibe.

I lighed med situationen for andre erhvervsgrupper har især mindre danske rederier som følge af beskæftigelsessituationen i Danmark et klart behov for at kunne ansætte udenlandske søfarende på deres skibe indregistreret i Dansk Internationalt Skibsregister - også på skibe, der anløber dansk havn mere end 25 gange om året. Det har i flere år været et faktum, at udenlandske skibe har en konkurrencefordel i forhold til danske skibe, når det gælder transport af gods til/fra eller mellem danske havne. De udenlandske skibe har således i denne fart adgang til at ansætte udenlandsk arbejdskraft på deres lokale vilkår, hvilket ikke er tilfældet for danske skibe, der regelmæssig anløber dansk havn – medmindre der foreligger en arbejdstilladelse, som det er meget tidskrævende at opnå. Det betyder, at danske rederier i mange situationer har svært ved at gøre sig gældende på hjemmemarkedet. Det vil i den forbindelse være en håndsrækning til især den mindre danske skibsfart, hvis det også i regelmæssig fart på dansk havn bliver muligt umiddelbart at ansætte EU-søfarende på de vilkår, som DIS-loven giver.

Der bør derfor i lovforslaget tages højde for den opdeling af forhandlingskompetencen, der er fastlagt i DIS lovens § 10, stk. 2 og 3, hvorefter danske, faglige organisationer alene indgår overenskomster for personer med bopæl i Danmark, mens personer med bopæl uden for Danmark omfattes af overenskomster med de faglige organisationer i deres hjemland. Det skal i den sammenhæng præciseres, at de danske organisationer

respekterer denne ret til at indgå DIS-overenskomster med udenlandske, faglige organisationer, hvilket bl.a. følger af § 1 i vedlagte DIS Hovedaftale mellem rederiforeningerne og Søfartens Ledere, Maskinmestrenes Forening, Dansk Sø-Restaurations Forening og Metal Søfart. På den baggrund skal det foreslås, at der i lovforslaget indsættes en bestemmelse om, at kravet om opholds- og arbejdstilladelse ophæves for udenlandsk bosiddende søfolk, der ansættes efter en overenskomst indgået med udenlandske organisationer i henhold til DIS lovens bestemmelser.

Med venlig hilsen
REDERIFORENINGERNE

Anne Louise Wulff

DIS-Hovedaftale
mellem
Søfartens Ledere/Dansk Navigatorforening,
Maskinmestrenes Forening,
Dansk Sø-Restaurations Forening og
Metal Søfart
og
Danmarks Rederiforening,
Rederiforeningen af 1895 og
Rederiforeningen for mindre Skibe

§ 1 - Kontaktudvalg

Parterne er enige om

- positivt at arbejde for, at de danske rederier/danske rederiorganisationer og de danske, faglige organisationers samarbejde til stadighed søges udviklet og udbygget,
- i overensstemmelse med DIS-loven, at respektere retten til at indgå DIS-overenskomster med udenlandske, faglige organisationer og respektere sådanne indgåede overenskomster efter proceduren i § 7, samt respektere målsætningen i nærværende aftales § 2,
- løbende at følge udviklingen af DIS sammenholdt med den internationale udvikling for erhvervet,
- gensidigt at orientere hinanden om forhold af fælles interesse, herunder indhold, retningslinier og eventuelle problemer vedr. udenlandske overenskomster og
- at arbejde for de principper, der er indeholdt i Maritime Industry Charter on Quality (vedhæftet).

Med henblik på at fremme denne proces er der etableret et kontaktudvalg med deltagelse af repræsentanter fra de underskrivende, faglige organisationer/foreninger.

Kontaktudvalget afholder møder efter behov, dog minimum 3 gange årligt, således at der afholdes et møde inden udgangen af 1. kvartal, et møde i løbet af 3. kvartal samt yderligere et møde inden årets udgang.

§ 2 - Målsætning og Handlingsplan

Stk. 1 Der er mellem parterne enighed om som målsætning og på internationalt konkurrencedygtigt niveau at styrke det maritime erhverv. Dertil udvikler parterne grundlaget for beskæftigelsen af danske søfarende på dansk lønniveau, jf. stk. 2-5.

Stk. 2 Officerer

Fra rederside tilstræbes at sammensætte officersgruppen i større skibe, således at der opretholdes mulighed for at bevare og udvikle den maritime knowhow i Danmark, herunder tilstræbes også at fastholde grundlaget for at kunne besætte ledende stillinger med personer med dansk sønæringsbevis.

For at kunne opfylde denne målsætning er parterne enige om i fællesskab at arbejde for, at det fornødne antal elever rekrutteres, og at der sikres nødvendige praktikpladser for såvel elever som juniorofficerer, jf. § 5 - Praktikgaranti.

Stk. 3 Faglærte menige

Såfremt menige stillinger i den danske handelsflåde fremover skal besættes af danske befarne menige, er det parternes opfattelse, at der kræves et højt, fagligt kvalifikationsniveau. På denne baggrund er der mellem parterne enighed om gennem udvalgsarbejde at analysere og vurdere mulighederne for at anvende faglært uddannede søfarende.

Parterne er i denne forbindelse endvidere enige om i et samarbejde med Søfartsstyrelsen at undersøge, hvilke muligheder, der eksisterer i gældende lovgivning for bredere anvendelse af faglært uddannede søfarende. Parterne er endelig enige om at arbejde for, at det fornødne antal skibsmekanikerelever rekrutteres, og at der sikres nødvendige praktikpladser under uddannelsesforløbet, jf. § 5 - Praktikgaranti.

Stk. 4 Ufaglærte menige

Der er mellem parterne enighed om, at der i samarbejde med relevante myndigheder skal arbejdes for, at fornøden og relevant efteruddannelse tilbydes befarne, ufaglærte menige søfarende med henblik på disses mulige beskæftigelse i forskellige skibstyper. Parterne er endvidere enige om at tilskynde sådanne ufaglærte menige til at uddanne sig til faglært cateringpersonale, skibsmekanikere eller officerer.

Stk. 5 For at fremme ovennævnte målsætninger kan der nedsættes relevante ad hoc udvalg, hvis nærmere sammensætning og opgaver fastlægges af Kontaktudvalget.

§ 3 - Arbejds-mæssige kvalifikationer

Stk. 1 Med det formål at sikre, at søfarende på DIS skibe til stadighed opfylder de internationalt fastsatte kvalifikationskrav, skal rederiet påse, at de søfarende er i besiddelse af de certifikater, der kræves til de stillinger, som de søfarende indtager om bord. Dette ændrer ikke de forpligtelser, der følger af lovgivningen. Alle certifikater skal være udstedt i overensstemmelse med den til enhver tid gældende STCW-konvention.

Stk. 2 Finder skibsledelsen, at en søfarende ikke har den fornødne kompetence og/eller de fornødne kvalifikationer til at bestride den stilling, hvortil han er forhyret, eller bliver skibsledelsen opmærksom på, at en søfarendes certifikat ikke svarer til den stilling, den pågældende er forhyret til om bord, skal rederiet straks underrettes, og de nødvendige tiltag iværksættes.

Stk. 3 Opstår der tvivl om et certifikats ægthed, skal skibsledelsen straks give meddelelse til rederiet, som herefter er forpligtet til at få undersøgt certifikatets ægthed. Rederiet skal herudover indberette til den relevante rederiforening, som herefter orienterer de organisationer, der har underskrevet nærværende aftale.

Stk. 4 Bliver en af de medunderskrivende, faglige organisationer opmærksom på forhold som beskrevet ovenfor, skal den relevante rederiforening omgående orienteres herom.

§ 4 - Oplæring - Sikkerhed - Arbejds miljø

Stk. 1 Med henblik på løbende at forbedre sikkerheden om bord på skibene skal rederierne i overensstemmelse med ISM-koden sikre, at nyt personel og personel, som overføres til nye opgaver vedrørende sikkerhed og miljøbeskyttelse, bliver gjort fortrolige med deres arbejdsområder.

Stk. 2 I tilslutning til gældende lovgivning vedrørende arbejdsmiljøuddannelse har redersiden til hensigt at uddanne et antal udenlandske skibsansatte officerer og menige med henblik på, at sådanne søfarende derved bl.a. sikres fornøden uddannelse til at kunne udpeges henholdsvis vælges som medlemmer af skibets sikkerhedsorganisation. Arbejds miljøuddannelsen for udenlandske søfarende gennemføres med engelsk som undervisningssprog.

§ 5 - Praktikgaranti

Med henblik på rekruttering af danske søfolk til drift af højteknologiske skibe,

DANMARKS REDERIFORENING REDERIFORENINGEN FOR MINDRE SKIBE BILFÆRGERNES REDERIFORENING

specialskibe eller arbejdsopgaver om bord, der kræver faglig/teknologisk uddannelse, vil de underskrivende rederiforeninger og/eller rederierne omfattet af denne aftale opfordre til, respektive medvirke til at sikre fornøden sejltilid/praktik til de søfarende, der har gennemgået maritimt skoleforløb rettet mod uddannelse til skibsmekaniker eller skibsofficer. Der indgås en uddannelsesaftale, der vil være gældende, så længe den søfarende søger beskæftigelse/praktik rettet mod sådan slutstilling (skibsmekaniker eller skibsofficer).

§ 6 - Efteruddannelse

Parterne er enige om, at uddannelse i de kommende år vil være af stor betydning for styrkelse af det maritime erhvervs konkurrenceevne. Når dette forhold ansues i en bredere sammenhæng, er det anbefalelsesværdigt, at den enkelte søfarende får mulighed for at opnå en forbedring af sit uddannelsesniveau. Parterne er enige om at søge dette formål imødekommet ved at anbefale, at der gives de søfarende frihed til at deltage i relevante uddannelsesforløb under den forudsætning, at uddannelsen kan tilrettelægges under hensyn til rederiets forhold.

Der henvises i øvrigt til de aftaler om efteruddannelse, som måtte være indgået med de relevante, faglige organisationer i kollektive overenskomster.

§ 7 - Indgåelse af kollektive overenskomster med udenlandske fagforeninger

Stk. 1 Et rederi/en rederiforening, der i medfør af DIS loven § 10, stk. 3 ønsker at etablere og/eller forny en overenskomst for søfarende med en udenlandsk organisation, skal orientere de faglige organisationer, der er medunderskrivere af denne aftale, skriftligt herom i så god tid som muligt og altid med mindst 30 dages varsel før et aftalt forhandlingsmøde. Tilsvarende orientering skal gives om de forslag/krav, som rederiet/rederiforeningen sender den udenlandske organisation som forhandlingsoplæg. Varslet herfor kan afkortes til 7 dage. Rederiet/rederiforeningen er forpligtet til kun at forhandle med en internationalt tilsluttet, faglig organisation, såfremt en sådan findes i det pågældende land. En med en udenlandsk organisation indgået kollektiv overenskomst

gælder alene for søfarende, der er medlem af den udenlandske organisation eller statsborger i det pågældende land.

Stk. 2 Den/de nedenfor nævnte danske, faglige organisationer, der er omfattet af herværende aftale, kan efter eget ønske være repræsenteret ved rederiets/rederiforeningens forhandlinger med den/de udenlandske, faglige organisationer med henblik på at sikre sig, at et forhandlingsresultat er i overensstemmelse med et internationalt acceptabelt niveau, hvorved forstås internationale normer for løn- og arbejdsvilkår. Begrebet "international norm" svarer således til, hvad der aftales af og mellem andre internationalt repræsenterede faglige organisationer og redersammenslutninger. Et rederi/en rederiforening er på anmodning berettiget til konkret forhåndsorientering om de internationale normer.

Stk. 3 Der er mellem nærværende aftales parter enighed om, at udenlandske søfarendes ansættelsesvilkår, jf. § 10, 3, hvad enten disse er aftalt kollektivt eller individuelt, skal være på et internationalt acceptabelt niveau, jf. stk. 2 ovenfor. Såfremt der indgås en kollektiv overenskomst, skal der i denne være regler for behandling af faglig strid (grievance procedure) jf. model i overenskomst af 1.1.98 mellem Amosup og Danmarks Rederiforening. I forbindelse med indgåelse af overenskomst skal overenskomstens parter tage stilling til, hvorvidt den udenlandske, faglige organisation på sine medlemmers vegne ønsker en pensionsordning oprettet. Oprettelse skal i givet fald ske i et bona fide pensionsinstitut. En sådan pensionsordning skal inkludere invaliditetsdækning. En overenskomst skal indeholde en havnearbejderklausul, der er anerkendt af parterne samt tillidsmandsregler svarende til de regler, der er gældende i et overenskomstforhold mellem nærværende aftales parter.

Der kan etableres dobbelt medlemskab af en dansk, respektive en udenlandsk, faglig organisation. Fastsættelse og fordeling af kontingent sker ved aftale mellem den relevante, udenlandske organisation og den/de relevante, danske, faglige organisationer.

Stk. 4 Der er tale om frie og uafhængige overenskomstforhandlinger, og hverken et dansk rederi/en dansk rederiforening eller en faglig organisation kan forpligtes til at indgå en overenskomst som følge af nærværende aftale. Såfremt en overenskomst indgås, skal den/de relevante danske organisationer omgående orienteres herom ved fremsendelse af kopi af det underskrevne forhandlingsresultat.

Stk. 5 De nedenstående, danske rederiforeninger anerkender, at de nedenstående danske, faglige organisationer kan varetage interesser for søfarende ansat i henhold til DIS loven § 10, stk. 3 i spørgsmål, der udspringer af dansk lovgivning.

Ligeledes anerkendes, at de nedenstående danske, faglige organisationer i henhold til aftale med den udenlandske, faglige organisation bistår denne i retstvister om fagretlig uoverensstemmelse, jf. DIS loven § 10, stk. 4. På områder, hvor der ikke foreligger kollektiv overenskomst med en udenlandsk, faglig organisation anerkendes tilsvarende, at de underskrivende faglige organisationer bistår enkeltpersoner i ansættelsesretlige tvister.

Stk. 6 I tilfælde af udenlandske søfarendes anmeldte arbejdsskader eller dødsfald orienteres den relevante af de nedennævnte danske, faglige organisationer af det pågældende rederi.

Stk. 7 Til opfyldelse af de i stk. 5 og 6 anførte formål aftales et administrationshonorar. Administrationshonoraret er indeholdt i et aftalt kontingent, jf. stk. 3. sidste pkt.

Stk. 8 Søfarende, der er bosiddende uden for Danmark, og som ikke er ansat på kollektiv overenskomst i henhold til DIS loven § 10, stk. 3, orienteres om det i stk. 5 og 6 anførte med angivelse af navn og adresse på den relevante, faglige organisation.

§ 8 - EU implementering

Parterne er enige om, at relevante EU direktiver søges implementeret ved aftale mellem parterne, fortrinsvis i forbindelse med almindelige overenskomstforhandlinger.

§ 9 - Gyldighed

Nærværende aftale, der erstatter aftaler af 6. marts 1997, 13. september 1999, 1. marts 2002 samt aftale af 16. januar 2004 med dertil hørende Rammeaftale og Protokol mellem nedennævnte parter, træder i kraft ved dens underskrivelse. Enhver af de underskrivende parter kan med et varsel på 6 måneder meddele, at de vil træde ud af aftalen.

Sådan meddelelse kan dog tidligst gives med virkning fra 1. januar 2008.

Parterne er enige om positivt at arbejde for, at de danske rederier/rederiforeninger og danske, faglige organisationer, der ikke har underskrevet nærværende aftale, så vidt muligt bringes til at tiltræde denne og/eller følge de heri aftalte regler. Tiltrædelse af aftalen forudsætter enighed blandt aftaleparterne.

København, den 15. december 2005

Danmarks Rederiforening Rederiforeningen af 1895 Rederiforeningen for mindre Skibe

Søfartens Ledere/Dansk Navigatørforening Maskinmestrenes Forening

Dansk Sø-Restaurations Forening Metal Søfart